

61987J0341

Cauza 341/87**EMI Electrola GmbH împotriva Patricia Im- und Export și alții**

„Drepturi de autor – Diferențele privind durata protejării”

Tipul și obiectul: cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare privind limitele pe care principiul liberei circulații a mărfurilor le pune la exercitarea drepturilor de proprietate industrială și drepturilor de autor, în cazul diferențelor privind termenele de protecție prevăzute în legislațiile diferitelor state membre, introdusă în fața CJCE, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de Landgericht Hamburg (Republica Federală Germania)

Situația de fapt

EMI Electrola GmbH este o întreprindere germană căreia EMI Records Ltd, o societate britanică, i-a cedat drepturile de reproducere și de difuzare a operelor muzicale interpretate de un cântăreț britanic bine cunoscut.

Patricia Im- und Export și Lune-ton sunt două societăți germane care au vândut în Republica Federală Germania suporturi audio, provenite din Danemarca, ce includeau unele dintre operele muzicale interpretate de respectivul cântăreț britanic.

Invocând încălcarea drepturilor sale exclusive de difuzare a suporturilor care includ operele în cauză pe teritoriul german, EMI Electrola a introdus o acțiune în fața Landgericht Hamburg cu scopul de a se interzice societăților Patricia și Lüne-ton să continue vânzarea suporturilor audio importate din Danemarca și de a obține daune-interese.

Cele două societăți pârâte au susținut că suporturile audio în litigiu au fost comercializate legal în Danemarca, dat fiind faptul că perioada de protecție a drepturilor exclusive prevăzută în legislația daneză cu privire la drepturile de autor expirase deja.

Suporturile audio în litigiu fuseseră produse pe teritoriul german de către societatea Patricia la comanda unei întreprinderi daneze (alta decât cea căreia EMI Records Ltd îi cedase drepturile de reproducere și de difuzare a operelor muzicale în cauză pe teritoriul danez) și apoi livrate către această întreprindere din Danemarca înainte de a fi reexportate în RFG.

Deși a considerat că, potrivit dreptului german, cererea EMI Electrola trebuie admisă în temeiul dreptului german, instanța națională a avut dubii cu privire la conformitate cu articolele 30 și 36 din Tratatul CEE. Prin urmare, a suspendat judecarea cauzei și a adresat Curții următoarea întrebare preliminară:

Faptul că un producător de suporturi audio în statul membru A face uz de drepturile exclusive de reproducere și de vânzare a unor opere muzicale pe care le deține pentru a interzice vânzarea pe teritoriul statului membru A de suporturi audio care conțin aceleași opere muzicale, produse și vândute în statul membru B, este compatibil cu dispozițiile referitoare la libera circulație a mărfurilor (articolul 30 și următoarele din Tratatul CEE), în cazul în care producătorul de suporturi audio a beneficiat de o protecție pentru aceste opere muzicale în statul membru B, dar această protecție a încetat deja?

Motivarea instanței comunitare

Conform articolului 36 din tratat, dispozițiile articolului 30 nu se opun interdicțiilor sau restricțiilor la import, la export sau de tranzit, justificate pe motive de protecție a proprietății industriale și comerciale. Este inclusă în această categorie proprietatea literară și artistică din

care face parte dreptul de autor, mai ales dacă este exploatat comercial. În consecință, sunt protejate și drepturile exclusive de reproducere și difuzare a suporturilor audio.

Articolele 30 și 36 au ca scop concilierea cerințelor liberei circulații a mărfurilor cu respectarea exercitării legitime a drepturilor exclusive privind proprietatea literară și artistică. Prin urmare, se refuză protecția pentru exercitarea abuzivă a acestor drepturi, de natură să mențină sau să stabilească compartimentări artificiale în interiorul pieței comune.

Titularul unui drept de autor nu poate invoca dreptul exclusiv de exploatare conferit de dreptul de autor pentru a împiedica sau pentru a restrânge importul de suporturi audio care au fost introduse în mod legal pe piața unui alt stat membru chiar de titular sau cu consimțământul acestuia¹.

Cu toate acestea, situația menționată anterior este diferită de cea avută în vedere de instanța națională în prezenta cauză, deoarece suporturile audio au fost introduse în mod legal pe piața unui alt stat membru ca urmare a expirării perioadei de protecție prevăzută în legislația acestui stat membru, iar nu a unui act al titularului dreptului de autor ori al beneficiarului licenței sau cu consimțământul acestor. Problema ridicată rezultă astfel din diferența existentă între legislațiile naționale privind durata protecției dreptului de autor și a drepturilor conexe.

Curtea a precizat că, în stadiul dreptului comunitar din momentul respectiv, caracterizat prin absența unei armonizări sau a unei apropieri a legislațiilor referitoare la protecția proprietății literare și artistice, este de competența organelor legislative naționale să stabilească condițiile și modalitățile acestei protecții.

În măsura în care diferența dintre legislațiile naționale poate să creeze restricții în calea comerțului intracomunitar cu suporturi audio, aceste restricții sunt justificate în temeiul articolului 36 din tratat dacă rezultă din diferența dintre sistemele naționale în privința duratei protecției și aceasta este indisolubil legată de chiar existența drepturilor exclusive.

O astfel de justificare nu ar exista dacă restricțiile privind comerțul impuse sau acceptate de legislația națională, invocată de titularul drepturilor exclusive sau de beneficiarul licenței, ar fi de natură să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau o măsură deghizată pentru a restrânge schimburile comerciale. Dar nu acesta este cazul în prezenta speță.

Soluția instanței comunitare

Articolele 30 și 36 din tratatul CEE se interpretează în sensul că acestea nu se opun aplicării unei legislații a unui stat membru care permite unui producător de suporturi audio în acest stat membru să invoce drepturile exclusive de reproducere și de difuzare a unor opere muzicale al căror titular este pentru a interzice vânzarea, pe teritoriul acestui stat membru, de suporturi audio care includ aceleași opere muzicale, atunci când aceste suporturi sunt importate dintr-un alt stat membru în care fuseseră legal comercializate, fără consimțământul titularului menționat sau al beneficiarului, și în care producătorul acestor suporturi beneficiase de o protejare a cărei durată a expirat între timp.

¹ Hotărârea din 20 ianuarie 1981, Musik-Vertrieb membran, 55/80 și 57/80, Rec., p. 147.